

Česká republika
Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Jiříkovice, okres Brno - venkov

Jiříkovice 79, 664 51 Šlapanice u Brna

Identifikátor školy: 600 110 583

Termín konání orientační inspekce: 19. a 20. září 2002

Čj.:	122-125/02 - 11086
Signatura:	ol2bw102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola v Jiříkovicích je trojtřídní s pěti ročníky. Je školou spádovou pro okolní obce. Dosud je zálohovou organizací bez právní subjektivity. K povinné školní docházce je zapsáno 55 žáků. Ve školním roce 2002/2003 je první ročník vyučován samostatně, v dalších třídách jsou spojeni k výuce druhý a čtvrtý ročník a třetí a pátý ročník. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16847/96-2. Bezbariérový přístup do budovy a další stavební úpravy umožňují výuku tělesně postižených žáků. Školní družina není z důvodu malého zájmu zřízena.

Zřizovatelem školy je obec Jiříkovice.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální podmínky jsou hodnoceny za celou školu.

Pedagogický sbor se v posledních dvou letech obměnil, nastoupily dvě mladé učitelky. V současné době působí ve škole čtyři vyučující. Tři z nich mají vzhledem k požadavkům příslušné vyhlášky odpovídající pedagogickou a odbornou způsobilost pro výuku na prvním stupni, další si doplňuje potřebnou kvalifikaci dálkovým studiem na pedagogické fakultě. Neaprobované jsou vyučovány cizí jazyky. Úvazky učitelů stanovil ředitel školy vzhledem k celkovým podmínkám vhodně a efektivně, umožnil tím i dálkové studium jedné učitelce. Odbornost speciální pedagogiky uplatňuje jedna z vyučujících při práci s integrovanou žákyní, postupně spolupracuje s ředitelem školy při individuálním docvičování se žáky s poruchami učení. Všichni mají zájem o další vzdělávání, to je ovšem je finančně limitováno, problematické je i zajištění suplování. Přesto vyučující v rámci možností a v souladu s potřebami školy průběžně navštěvují kurzy a semináře především z oblasti cizích jazyků a výpočetní techniky. Poznatky z dalšího vzdělávání uplatňují ve výuce. Vyučující s delší praxí dobře zvládali organizaci výuky, méně zkušeností se v jedné třídě negativně projevilo v nižší metodické a organizační promyšlenosti vzhledem k požadavkům realizovaného vzdělávacího programu.

Výchovně vzdělávací práce školy se řídí dlouhodobými koncepčními cíli a úkoly ročního plánu práce. Cíle a úkoly nejsou profilující, jsou stanoveny v obecné rovině. Odpovídají podmínkám a možnostem školy a jsou postupně naplňovány. Kontrolní a hospitační činnost není plánována, ani cíleně realizována. Ředitel školy provádí hospitace operativně podle potřeby. S výsledky hospitací jsou učitelé ústně seznamováni, zápisy z hospitací nebyly v písemné formě předloženy. Systém hospitační činnosti není zcela efektivní, chybí analýza hodin a zpětná vazba vzhledem ke způsobu výuky v některých předmětech. Kritéria pro přidělování osobních příplatků jsou vypracována a známa všem vyučujícím. Méně jsou pro učitele motivující v návaznosti na hodnocení kvality jejich práce ve výuce.

Organizační struktura školy je funkční. Rozdělení žáků a spojení ročníků do tříd je účelné, umožňuje žákům prvního ročníku dobrou adaptaci a kvalitní podmínky pro získávání potřebných návyků a dovedností. Jednotliví pracovníci mají stanoveny úkoly a zodpovědnosti, které plní. Pedagogická rada jako poradní orgán ředitele školy se schází pravidelně. Z jejích zápisů vyplývá, že se zabývá nejen hodnocením prospěchu a chování žáků, ale i pedagogickou problematikou. Zásady pro plynulý chod školy a pro chování žáků vymezuje vnitřní řád školy. Obsahově koresponduje s požadavky vyhlášky, méně konkretizuje práva dítěte. Délky přestávek i počty hodin v jednom dni jsou v souladu s požadavky vyhlášky, kromě jednoho případu, kdy v prvním ročníku bylo jedenkrát týdně vyučováno pět hodin v jednom sledu, což nekorespondovalo s požadavky vyhlášky o základní škole. V průběhu inspekce byl počet vyučovacích hodin v jednom dnu upraven a dán do souladu se zněním vyhlášky. Změna byla projednána s pedagogy a rodiči a je písemně dokladována. Metodické sdružení není zřízeno, ředitel školy usiluje o metodickou spolupráci s malotřídními školami okolních obcí. Škola úzce spolupracuje jednak se Sdružením rodičů, registrovaným u Ministerstva vnitra, jednak s vedením obce a je jimi všestranně podporována. Zřizovatel je o činnosti školy informován prostřednictvím výroční zprávy. Ta má dobrou vypovídací hodnotu, méně prostoru je zde věnováno sebehodnocení školy.

Informační systém je v malém kolektivu bezproblémový. Ředitel školy informuje učitelky o nutných záležitostech ihned, odborné otázky a další problematika se řeší operativně a na pedagogických radách.

Personální podmínky jsou hodnoceny v souvislosti s výše sledovanými jevy ještě jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Materiálně technické podmínky jsou hodnoceny za celou školu.

Školní budova je v dobrém stavu, během deseti let se uskutečnily dvě generální opravy. Školu mohou navštěvovat tělesně postižení žáci, pro ně je vybudován bezbariérový vstup do budovy a speciální sociální zařízení. Šatny jsou vyhovující. Škola má k dispozici školní jídelnu, obědy se dováží z místní mateřské školy. Tělocvična se nachází mimo školní budovu. V jedné ze tříd je umístěna školní knihovna se stanovenou výpůjční dobou. Knihovnu vedou rodiče žáků a děti ji často využívají.

Třídy jsou prostorné, světlé, estetické a čisté, vybavené vhodným žakovským nábytkem. Jen v některých případech neodpovídala výška lavic výšce žáků. Relaxační koberce byly využívány pro skupinové činnosti. Výzdoba tříd je pro některé předměty velice podnětná. Používané učebnice jsou vhodné. Učební pomůcky jsou kontrolovány, postupně dokupovány a obnovovány. K dispozici jsou nástěnné obrazy, mapy, drobné pomůcky, didaktická technika, video, počítače, internet. Z předložených písemných materiálů nevyplývá analýza týkající se využívání pomůcek, didaktické techniky, učebnic. O efektivním využití pomůcek a názoru v hodinách rozhoduje aktivita a odpovědnost každého učitele.

Celkové psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. Žáci dodržují pitný režim (spolupráce s rodiči a školní jídelnou), o přestávkách se pohybují ve třídách a po chodbách školy. Výhledově se má upravovat školní dvůr pro pobyt žáků venku o přestávkách. Negativní vliv na psychohygienu výuky měl vyšší počet žáků v jedné ze tříd, méně časté zařazování relaxačních technik v hodinách a špatné sezení některých žáků při psaní.

Celkové materiálně technické vybavení školy má velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Zvolený vzdělávací program Základní škola je realizován v souladu s příslušnými učebními dokumenty. Učební plán koresponduje s požadavky vzdělávacího programu.

Povinná dokumentace školy je vedena průkazným způsobem.

Drobný administrativní nedostatek se objevil ve vedení katalogových listů.

Systém kontroly naplňování učebních osnov probíhá kontrolou obsahu učitelů zpracovaných tematických plánů a jejich dodržování. Obsah učiva sledovaných předmětů byl v době inspekce v souladu s požadavky učebních osnov.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, vlastivěda.

Sledované hodiny se svou kvalitou značně lišily v závislosti na zkušenostech i na bezprostřední přípravě učitelů po stránce obsahové, organizační a metodické. Hodnocení hodin se pohybovalo od vynikajícího až po pouze vyhovující. Úvodní motivace žáků byla často opomíjena, průběžnou motivací se většinou učitelů dařilo udržet pozornost dětí a zapojení do činností. Někteří vyučující nešetřili pochvalou a povzbuzením, využívali průběžné pozitivní posilování, které podporovalo aktivitu a zájem žáků o učivo. Výuka probíhala převážně frontálně, převládalo opakování a procvičování učiva. V převažující části sledovaných hodin se činnosti často střídaly, metody práce byly pestré, avšak činnostní pojetí se uplatnilo v menší míře. Při předávání nových informací žákům vyučující nevyžadovali vysvětlování poznatků či logické zdůvodnění souvislostí, méně navazovali na jejich zkušenosti. Otázky formulovali tak, že žáci odpovídali převážně jednoslovně a měli tak menší příležitost k rozvoji souvislého mluvního projevu. Prostor pro aktivní učení byl vytvořen jen ojediněle, alternativní zdroje informací nebyly využity. Méně byly zařazeny i činnosti rozvíjející kooperativní dovednosti žáků, jejich sociální kompetence, smysl pro spolupráci a vzájemnou toleranci. Často a účelně byly využívány pracovní listy.

Písemným projevům dětí byla věnována náležitá pozornost, žákovské sešity byly pravidelně opravovány a kontrolovány. Úhlednost písma a úprava písemných prací měla velmi dobrou úroveň, problémy se objevily ve čtení - výraznost, porozumění textu. Špatná intonace byla opravována jen málokdy. Přesto, že práce spojenými ročníky je obtížná, někteří učitelé zařadili skupinové činnosti a snažili se o zadávání individuálních úkolů.

Kontrolu výsledků zadané práce prováděli většinou vyučující. Při kontrole úkolů nebyla vždy všem žákům poskytnuta zpětná vazba o příčinách jejich chybování, práce s chybou byla pozorována ojediněle. Hodnocení výsledků práce žáků v závěru hodin prováděli učitelé sami, méně využívali této příležitosti k analýze chyb a k vedení dětí k vlastnímu sebehodnocení. Pro rozvoj komunikativních dovedností, a vzájemné interakce žáků poskytovali vyučující jen malý prostor.

Všichni vyučující měli k dětem pěkný vztah, pomáhali jim, ve třídách bylo možné pozorovat vstřícnou a pracovní atmosféru. V případě potřeby se vyučující žákům individuálně věnovali. Žáci akceptovali dohodnutá pravidla jednání, plnili pokyny vyučujících a chovali se ukázněně.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Výsledky výchovy a vzdělávání jsou projednávány na pedagogických radách. Písemné práce žáků jsou analyzovány z pohledu zjištěných nedostatků, ty jsou následně procvičovány v další výuce. Analýze příčin chybování bylo věnováno méně pozornosti.

Kladně lze hodnotit každoroční zapojení žáků do celostátního srovnávacího testování Kalibro, prostřednictvím kterého škola zjišťuje výsledky vzdělávání v českém jazyku a v matematice. Žáci se úspěšně zapojují do okresních olympiád, soutěží, kulturních akcí, prezentují se na veřejnosti, podílí se na kulturním životě obce (vystoupení, výstavky). Úspěchy žáků škola sleduje a oceňuje.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Zřizovací listina ze dne 30. 5. 2001 je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 16 315/02-21 ze dne 11. 4. 2002.
- V odpoledních hodinách ředitel školy věnuje individuální péči žákům s poruchami učení a žákům pomalejším, péče je věnována i žákům talentovaným, kteří se hlásí např. na osmiletá gymnázia.
- V souladu s koncepčními záměry škola klade důraz na nabídku pro rozvoj zájmové činnosti dětí. Organizuje zájmové kroužky, jejich nabídka je nadstandardní. Jedná se o keramický kroužek, florbal, počítačový kroužek, hudební a turistický kroužek. Kroužky fungují dobře, vedou je převážně vyučující, ale na jejich vedení se podílí i občané obce. Záznamy a docházka z některých zájmových kroužků nebyly v době inspekce písemně vedeny.
- Zřizovatel školy má zájem na vytvoření velmi dobrých podmínek pro výuku, podporuje materiální zabezpečení výuky, finančně přispěl na nákup odborné literatury, financuje komerční testy Kalibro, poskytl učitelský byt.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Učební plán školy
2. Rozvrh hodin
3. Vnitřní řád školy
4. Koncepce školy a roční plán
5. Výroční zpráva o činnosti školy
6. Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy všech tříd
7. Záznamy o práci v nepovinných předmětech, zájmových útvarech
8. Evidence žáků školy
9. Záznamy z pedagogických rad
10. Záznamy ze schůzek Sdružení rodičů
11. Osobní dokumentace žáků s postižením
12. Kniha úrazů
13. Personální dokumentace
14. Jednací protokol
15. Rozhodnutí ředitele školy o odkladu školní docházky

16. Tematické plány učiva pro jednotlivé ročníky
17. Kritéria pro hodnocení učitelů a pro poskytování nenárokových složek platu a odměn
18. Kontrolní písemné práce, diktáty, žákovské knížky žáků

ZÁVĚR

- *Personální podmínky školy jsou ovlivněny personálními změnami v pedagogickém sboru. Nevýhodou je neaprobovaná výuka jazyků, málo efektivní je hospitační činnost. Kladem je převažující pedagogická a odborná způsobilost učitelů, zájem a realizace dalšího vzdělávání učitelů, nadstandardní mimoškolní činnost a dobrá spolupráce se Sdružením rodičů a s vedením obce. Vzhledem ke všem sledovaným jevům jsou personální podmínky hodnoceny jako velmi dobré.*
- *Prostorné, estetické třídy jsou účelně zařízeny vhodným nábytkem, kromě ojedinělých případů nevhodné výšky lavic vzhledem k výšce žáků. Ve spolupráci se zřizovatelem byly vytvořeny speciální podmínky pro výuku tělesně postižených žáků. Zabezpečení výuky učebními pomůckami a didaktickou technikou je dobré, k dispozici jsou i počítače a internet. Materiální podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré.*
- *Průběh a výsledky vzdělávání se ve sledovaných hodinách svojí kvalitou značně lišily. Rozdíl v bezprostřední přípravě na výuku a v její materiální podpoře ovlivňovaly efektivitu výuky i aktivitu a zájem žáků o probírané učivo. Ve výuce byly pomůcky využity v menší míře. Méně prostoru vytvářeli vyučující žákům pro aktivní učení, práci s chybou, rozvoj komunikativních dovedností a sociálních kompetencí. Kladem byl vstřícný přístup učitelů k dětem, časté střídání metod a forem práce, pozitivní motivace, objektivní hodnocení žákových výkonů. Přínosná je snaha individuálně pracovat s žáky se specifickými poruchami učení i s žáky talentovanými. Výsledky a průběh vzdělávání ve sledovaných hodinách v jsou hodnoceny jako průměrné.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Eva Šefránková

..E. Šefránková, v.r.....

V Brně dne 16. října 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. 10. 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Aleš Alberti

..A.Alberti, v.r.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje	2002-11-04	122-192/02
OÚ Brno - venkov	2002-11-04	122-193/02
Obec Jířkovice	2002-11-04	122-191/02
Rada školy	není zřízena	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2002-11-04	---	Připomínky nebyly podány